

Nro 33.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Octobernek 22-dik napján 1793.
esztendőben.*

Nagy Britannia.

Ha valaha kedve vólt az Angliai ifjúságnak a' hadi életre, most bizonyára, a' midőn hazájok mellett kell hadakozni, nagy vagyon. Annyira buzog hazájoknak bődögságához és fejedelmekhez való ízíves indúlattyok, hogy tsuportosan vesznek, mind a' gyalog, mind a' lovas regementeknél szolgálatot. Kiváltképpen nagy ösztön benne *Toulon* városának maga Angliai óltalom alá való ajánlása. Nagy reménysége vagyon az Angliai nemzetnek, hogy ennek példáját más Frantzia városok is követni fogják. Hasonló indúlattal viseltetnek a' Spanyólok, kik közzül 2200 főből álló sereg ment a' *Toulonban* lévő Spanyóloknak öregbitésekre.

Nem régiben azt írta Lord Hood Londonba, hogy ő a *Toláni* lineán kívül lévő erősséget el akarta hagyni, hanem *Carteaux* Frantzia General által meg előztetett szándékában, a' ki 5000 magával, véletlenül meg támadta azon erősséget, és bátor vívési módon védelmezték légyen is azt az abban fekdüött 550 Spanyolok: mindazáltal kéntelenek vóitak a' nagyobb erőnek engedni, és 46 embe-reiknek el veltéséssel, 's 22 meg sebesítetekkel magokat a' városba vissza vonni.

Eggynehány Londonban szárnyaló *Párisi* levelek azt hirtelik, hogy a' Frantziák tromfot tromfal akarván visszafizá ütni, azon erőlködnek, hogy Britanniának valamellyik tartományába, avagy tengeri városába bé tehessék a' lábokat. Melly szándék jól lehet nevettségessnek láttassék is a' Britusok előtt: mindazáltal szükségesnek lenni ítélte az udvar e' dolognak eleit venni, 's e' végre mingyárt parantsolatot adott Lord *Hovénak*, hogy Frantzia Ország felé indullyon, és izemesen vigyázzon a' Frantzia hajós seregek minden mozdulásaira.

Afrika.

Mahmud Scutári Basa kézzel lábbal iparkodik, hogy ellene támadt forgó szelet le tseudesít-hesse, és a' miképpen a' környüállások mutatytyák, pénze által meg is nyerte már azoknak a' Török basáknak szíveiket, a' kik ellene ki rendeltettek. A' *Rómaniai Béglerbég* ki indült ugyan hadi seregével ellene; de olly lassan masirozik, hogy igen későre fog *Scutári* alá érkezni, és ha oda érkezik is, nem sokat vihet ellene végbe, mind az ősi időknek szokott változásai, mind a' Török hadi népnek bé vett szokása miatt, melly a' hideg és nedves időhöz nem szokván, Sept. végén, avagy Octob. kezdetén a' tábort el hagyja, 's honnyába vissza megy. A' *Kapután* Basa is (igy neveztetik a' Török hajós seregek fő kórmányozója), ki indült *Konstantinápoly* alól,

és nagy félelembe ejtette, nemcsak *Albániának*, hanem *Dalmátziának* lakosait is, a' kik tapalztolásaikból jól tudják, minémü törvénytelenégeket szoktak a' Török katonák végben vinni, bátor akármelley kemény hadi fenytéket kívánnyon is köztök tartani hadi vezérjek. Ők mint jó barátok úgy mennek közikbe, mindent valami tápláltatásokra, és mulattságokra kívántatik, magoknak kérnek, de semmiért sem fizetnek.

Frantzia Ország.

Eggy *Angersből* az *Andegaviai* tartománynak fő városából érkezett levél ekként festi le a' Frantzia patriotáknak jelenvaló állapottyokat: A' *Vendei* osztálynak vissza nyeresére, tellyességgel semmi bizodalnok nem lehet a' patriotáknak. — Mind a' N. Gyűlés, mind annak biztosai sok biztatásai által megtsaltak bennünket — mint a' jón nyájjat, öszve gyűjtik a' föld népét, azonban semmi fegyvert nem adhatnak kezeikbe — e' mellett mindenütt szük a' kenyérnek bottya — még tsak hire sints köztök a' jó Generáloknak, azok is, a' kik eddig még vóltak, mind szüietésekre, mind tudományokra, mind rangjozra nézve igen alá való emberek vóltak, olyanak, a' kik még tsak az első fundamentomát sem értették a' hadi mesterségnek, és bátor értenék is azt, semmit nem mivelhetnek a' N. biztosoknak hírek és megégyezések nélkül, a' kik annyit tudnak a' hadakozásnak folytatásához, mint a' tyúk az *A B C*-hez. Elleében a' *Royalisták* igen gyakorlottak a' fegyverben, mind táborigeségek, mind hadi eszközeik bőséggel vagyon, úgy annyira, hogy 10 ezrtendeig is hadakozhatnak.

A' *Vendei* osztályból iratott levelekből olvassuk, hogy a' *Piktáviai* osztály is, a' *Royalisták* mellé adta magát, és legkissebben sem akar a' N. Gyűlés végzésének engedelmesskedni — hogy a' *Royalisták* 13 osztályra legyenek felosztattatva, s minden osztály 13000 főből áll. Midőn

az ellenség ellen kellett nekik menni, minden helységeken meg vonattatnak a' harangok, 's fegyér zafiók függesztetnek ki a' tornyokból, a' föld népe fegyvert, és 3 's 4 napra való eleséget vesz magához, és seregestől megy a' meg határozott helyre. Szín-ruhájok a' Generálistól fogva az utolsó köz emberig egygy forma, u. m. mólnár színű, felső ruha, és kamizol, kerék kalap — kemény hadi fenyíték vagyon köztök, és mintegy oo ágyú vagyon mellett. *Burdóban* is nem leg jobban folynak a' dolgok a' patriotákra nézve. Minden *Párisból*, 's nevezetesen a' N. Gyűléstől oda ment levelek nagyon meg szoktak tisztáltatni, és csak azoknak vagyon szabad folyamtyok, a' mellyek a' N. képviselőinek ótsárlásokkal vagynak tele. A' kik jó patriotáknak lenni mutatták magokat, nemcsak keményen meg mottskoltatnak, hanem még a' közönséges házból is ki üzettenek, 's gyakorta tömlőtökre hányattatnak — a' ki csak szóval emlékezik is a' hegy részről (értsd a' Jakobinusokat) keményen meg verettetik, 's gyakorta életével fizet jó patriotismusáért — mintegy 4000 ifjakkól álló sereg állítatott fel, az Aug. 13 dik napján hozatott közönséges végzésnek, melly fzerént, minden Frantzia lakos köteles fegyvert fogni, meg akadályoztatására. Az ottan lévő ki kötő helyben semmi vigyázat nintsen, világosan azt befzéli a' lakosok, hogy mihelyt az Anglus hajók oda érkeznek, mingyárt óltalmokba fogják magokat ajánlani.

Toulon városának jelenvaló állapottyáról illetén jelentés küldetett a' Nemz. Gyűléshez. 1. Az ott lévő Anglusoknak és Spanyoloknak száma 3000 főre megyen — az erősségeket az Anglusok, a' városnak belső részét a' lakosok, a' külső erősségeket a' Spanyolok őrzik. — Egy ítélő szék állítatott fel a' városban, melly tsupán Anglusokból áll, 's keményen viseli magát. — 800 patrioták vitettek el onnan, hová, hová nem, nem tudatik. *Bayle* N. biztos, kiról az Olasz Or-

szági levelek azt hirlelték vólt, hogy magát fel akasztotta vólna, meg fojtatott a' tömlőtzen — hivatalbeli társa *Bové* szüntelen halállal fenyegetetik — az ott lévő *Gvillotine'* közönséges helyen égettetett meg — szüntelen ez a' ízó hangzik a' városban: *Éllyen XVII Lajos* — a' napizamosok örvendenek, hogy papiros pénz helyett kéz pénznel fizettetnek — de hogy már *Cártó* Generál hozzá kezdett a' városnak lövöldöztetéséhez — hogy egy eleséges hajót a' Frantzia golyóbisok el sülleztettek s. a. t.

Nemtsak *Houchárd*, hanem más Frantzia Generálok is meg fojtattak kórmányozó hivatallyaiktól. *Houchárd* meg fogattatásának már egy-lzer említett okaihoz, ezek is hozzá tétetnek, hogy midőn *Moguntziát* fel kellett vólna az ostrom alól öldözni, olly lassan masirozott hadi seregével, hogy alig ment egy óránál többet napjában — hogy Flandriában három corpusra osztotta hadi seregét, 's ennek égyykével ment az Anglusok ellen, holott jobb lett vólna ölzve tsatólt erővel őket meg támadni.

Még mostan is tsak nem minden nap véres áldozat vitettetik a' *Gvillotine*-ra. Nem régiben a' vólt *Párisi* polgármesternek *Péthionnak* napája fojtatott meg életétől tsak azért, mivel, midőn Sept. 2-ik napján *Tonduti* hadnagy meg ölettetett, és ezt kiáltotta vólna: *Éllyen a' király!* kezeivel tapsólt, és ezt mondotta, hogy jobb egy király, mint a' N. Gyülés — hogy *Brissót*, *Vergniót*, és társai jó patrioták vólnának s. a. t.

Sept. 23-dik napján tartatott N. Gyülésben, *Cambonsnak* javaslására a' végeztetett el, hogy a' hazájokból ki költözött Frantziáknak depositatott, az az vagy interesre, vagy bátorságos helyre le tétetett töke pénzeik, Párisban Octob. első napjáig, a' külső osztályokban pedig annak közepéig, a' Nemzeti kints tarba tétetessenek le, mellyekből igen nagy kintset vár a' N. Gyülés. A' mint mondatik, *Párisban* magában többre

megy 120 millió livránál, az ekképpen lé tétett pénz, de meg valik mennyi lefz, mikor fel olvassák.

Barry Grófjé, a' mint a' tudósítások elő adják, *St. Lucienben* minden tselédestől égyütt meg fogattatott, és *Párisba* vitetvén, a' *St. Pelagius* nevű tömlötzben tétettelett. *Chatelet* hertzege, kinek hasoaló szerentsétlensége volt nem régen, bújjában a' tömlötzben meg hólt — a' *Párisban* lévo raboknak száma tsak nem harmadfél ezerre megyen, és még most is szüntelen szaporodik.

Olasz Ország.

Gennából jött levelek arról tudósítanak bennünket, hogy *Hood* Angliai Admiral a' *Tulonban* el fogattatott *Fr.* hajós katonákat, és *Jakobinusi* gondolatú lakosokat a' *Spanyól Országi* tengeri városokba, és ki kötő helyekbe küldötte légvén. Ezt is hozzá teszik, hogy *Carteaux* *Fr.* Generál ugyan két ízben is próbát tett *Tulonnak* villa vétele végett; de sem egykor, sem máskor nem bóldogúlhatott fel tett szándékában. És bátor el foglalta légyen is az oda vivő szoros útakat, és tetöket, hóltt egynéhány battériákat hányatván fel, mind a' várost, mind az Angliai hajókat lövöldözttette: mivel mindazáltal ágyú aprók voltak, semmit nem árthattak azoknak. E' mellett öfzve tsapván a' *Spanyólokkal* 1000 embert vesztettének el a' *Frantziák*.

Pápa ő Szentsége hadi seregeinek kórmányát, minap meg hólt *Kaprára* Generál helyett, *Gandini* Brigadéros Generálisra bizta, és paransolatot adott nékie, hogy a' meg hólt vezérnek plánuma szerént 12000 emberre szaporítsa ő Szentsége hadi seregeit, mellyek között 8000 gyalogság, 3000 lovasság, és 1000 pattantyúsok légyenek, 's ezek között 4000 szüntelen *Rómában* fekudjenek őrizetben; a' többi pedig a' Pápai birodalomnak szélső határain vigyázzanak.

A' miólta a' Nápolyi király a' Frantziák ellen hadakozó Fejedelmek mellé állott, és naponként, mind nagyobb nagyobb hadi készülöket kezdett tenni, azóltától fogva láutén ugyan vetélkednek egymással hiv jobbágyai Fejedelmekhez vonzó szíreteteknek, és hívségeknék hadi segítség által való meg bizonyításában. Két *Sicilliai* urak, u. m. *Peteró*, és *Villafranka* hertzegek mentenek jó példájokkal elő — az elsőbb 110000 ducátit aján-dékozott, az utólsóbb pedig minden ezüst edény-nyeit a' királyi kintstarba küldötte. Azóltától fogva sok magános lakosok, és városok követ-ték példájokat, nevezetesen *Meszina*, és *Chatta-gironé* városok Siciliában, és valamint az elsőbb, úgy az utólsóbb is 30000 ducátit adott hadi se-gítségül.

Turini levelek szíretént, a' miólta Sept. 8-dik és 9-dik napjain három nevezetes tanyákat, u. m. A' *Lantoskat* az *Aostai* hertzeg, a' *Belvedérit* maga a' Sárdiniai király, és a' *Fautit* Gróf *St. André* el foglalták: azóltától fogva semmi neve-zetes dolog nem történt a' *Nizzai* Grófságban. Az elsőnek meg vétele leg többbe került; hanem leg több nyereség is vólt ottan, mivel az ott ta-láltatott tábori tárat 10000 livrára lehet betsülni. A' Sárdiniai seregek az 7800 *Austriacusokkal* egy-gyütt 50000 embernél többre nem mennek; még is elegendök *Szabaudiának*, *Pedemontiumnak*, és a' *Nizzai* Grófságnak a' Frantziák ellen való vé-delmezésére. Az utólsóbban *Tendának* vidékén erős tanyájok vagyon a' Szárdiniai seregeknék. — Az *Aostai* hertzeg vezérlése alatt lévő colonné az északra fekvő tetöket el foglalta, és szemen tartya azokat a' Frantziákat, a' kik a' B. Szüz hegyén lévő reduttokban feküsznek. *Strasóldó* Generál 5 órányira fekszik *Nizza* városától ma-ga seregeivel. — Az égyyesült Angliai-Spanyól llotta el foglalta a' *Hidrai* szigeteket (deákül *In-sulæ Stoechades*, a' közép tengerben *Provintzia* tartománnyal által ellenben feküsznek, holott 1744 szíztendöben keménnyen meg verték az égyyesült

Frantzia - Spanyol hajós seregeket az Anglusok) a' hová vették vólt magokat a' *Tuloni* Jakobinus gondolkozású lakosok.

Lengyel Ország.

Minap említének vala, hogy a' Prússiai király még úttýából parantsolatot küldött vólna Berlinbe, melly szeréat egynéhány batalion gyalogságnak, és egynéhány escadron lovasságnak Lengyel Országba kellett vólna masirozni. A' mint a' következésekből láttýuk, a' *Grodnoi* diétának nyakassága szolgáltatót arra alkalmatosságot. Most már, minekutánna égyátallyában mindenre reá állott vólna a' Lengyel delegatió, a' mit a' Prússiai király kívánt, ellenkező parantsolatot vettek a' *Marchiai*, és *Pomerániai* regementek; sőt még azok is, a' mellyek, ekkorig déli Prússiában vóltanak (déli Prússiának nevezetik Lengyel Országna az a' része, mellyet leg közelebb örökösön el foglalt a' Prússiai király) *Garnisonba* fognak helyheztetni.

Német Birodalom.

Octobernek kezdetében királyi parantsolat küldetett az *Anspachi* Marchionatusba, hogy néhány táborozó Prússiai seregeknek téli quartély kézzitessen. E' szeréat *Köhler* huszársjai, *Zschirski* dragonyosai, *Wégenel* és *Chróusátz* gyalog regementyei, mind öszve 10000 ember; ennekfelette három batallion Gárda, mind öszve három ezer fognak oda téli quartélyba menni.

Karlsruhéból a' *Badeni* Marchionatusnak fő városából tudósítatunk, hogy azon Fejedelemségnek lakosai igen szép tanúbizonyságát adták úzajokhoz és Fejedelmekhez való bugó szereteteknek. Néhány követeket küldvén t. i. uralkodó Fejedelmekhez, arra ajánlották magokat, hogy ők az ottan táborozó Cs. K. és Német birodalom-beli seregeknek minden úton módon segítségék.

re kívánnak lenni; és ha a' Frantzia parasztlak boldogtalan hazájok, és törvénytelen előjáróik mellett hadakozni készek, sokkal inkább ők kedves Fejedelmekért és bölts törvényekkel igazgatott hazájokért. Ahozképest azon esetre, ha az ottan táborozó seregeket meg támadnák a' Frantziák, engedje meg nékiek ő hertzege, hogy velek égyütt ők is hadakozhassanak, lesznek olyanok közülök, a' kik az alatt, míg ők fegyvert viselnek, ilendöképpen fogják a' földet művelni. Ezen önkényen való ajánlásom meg indulván a' *Bádeni* Marchionak atyai szíve, telylyes meg elégedéssel viseltetett jobbágyainak küldöttjeihez, el fogatta szereteteknek jeleit, úgy mindazáltal, hogy magok meg határozásának elközlésére senki se kényszeritessen közlök.

Hadi Történetek és Környülállások.

Koburg hertzeg hosszasan tudósította a' *Bétsi* hadi Cancelláriát a' *Mobözi* várnak körülkerítéséről. Minekutánna, úgymond *Koburg* hertzeg, a' Cs. K. seregek a' *Mormali* erdőn, és *Sambre* vizén túl a' rendelt helyre öfzve gyűltenek, és a' vizsgálásra ki küldetett ofztályok ki tanúlták volna, hogy a' Frantziák egynéhány apró táborot tsináltak, és a' *Mobözi* nagy tábornak bal szárnya *Roussiesig*, jobb szárnya pedig a' *Sambre* vizéig terjedett volna ki: azt végezte magában *Koburg* hertzeg, hogy *Mobözen* felül három, alól pedig ismét három colonnéval menyen a' *Sambre* vizén által, és azokat a' Frantzia tsupportokat, a' kik imitt amott tanyáztanak, vagy visszafszorítása a' nagy táborba, vagy attól elszakassza. Illyenképpen a' ki rendeltetett seregek Sept. 28-dik és 29-dik napján egymás után mind ki indultanak. Az első colonnét *Clerfé* hadi tármester vezérlette, melly mihelyt által ment a' *Sambre* vizén, mingyárt a' Fr. tábor felé indult, de a' mellyet már akkor oda hagyott az ellenség. A' második *Hoditz* Gróf vezérzése alatt *Pont* mel-

lett ment a' nevezett vizen által, mellynek által menetelét meg akarta ugyan az ellenség akadályoztatni, de el nem érhetette végét, mivel *Lichtenstein János* hertzeg a' *Kinsky* könnyű lovas regementének Obestere, a' ki is az előre meot sereget vezette, sokakat le vagdalván közzüle, szélylyel üzte azt. A' harmadikat Gr. *Colloredó* hadi tármester vitte által a' nevezett vizen, mellynek egyg rélzét *Reus* hertzeg Cs. K. Gen. Májor a' viz mellett lévő tetökre helyhezette, 's onnan lövöldöztette *Szuhay* ártilleria fő Strázsamester intézése alatt az ellenséget. Ezen tsatában vitézi módon viselték magokat *Ducka* fő Strázsamester a' Generál stábtól, említett *Szuhay* fő Strázsamester úr, Gróf *Sinzen Dorf* fő Strázsamester, és *Mack* kapitány a' *Mahonyi* táborig vadász seregétől; *Svabi* fő hadnagy *Devins* regementétől; *Bubna* fő hadnagy *Kinszki* könnyű lovassaitól, és *Sulkovski* hertzeg *Tertzi* regementéből való all hadnagy.

A' *Sambre* vizen *Moböksen* által ment három colonnének vezérlése Gr. *Latour* F. M. Lájinántara vólt bizattatva, a' ki is három batallion gyalogságot, 's két escadron lovasságot *Bettignies* mellett lévő bé sántzolt táborában hátra hagyván, *Mikovini* Gen. Májort pedig két batallionnal, és escadronnal, az *Asseventi* és *Bousoisi* tetökre küldvén előre, önnön maga *Davidovich* Generálal 4 batallionnal, és 2 escadronnal a' *Marpenti* tetökre masirozott; végtére *Koburg* hertzeg Gen. Májor egygy batallionnal, és 4 escadronnal a' *Jeumonti* tetökre küldetett. Mingyárt viradtakor meg támadták ezen nevezett colonnék a' *Jeumont* és *Marpent* közt fekvő Frantziákat, a' kik noha keménnyen ágyúztak seregeinkre: még is mindazáltal tsak ugyan el kélzitetett a' hid, mellyen által menvén a' táborig vadász katonák, mingyárt el foglalták az ellenségnek ágyú öntökementzét, e' mellett eggnéhányat meg öltek, eggnéhányat pedig el fogtak közzülök. Azonban *Davidovich* Generál Májor is hidat vettetett a' vízre

Marpent mellett, mellyen Gr. *Latoar* regementének két escadronya által menvén, vitézi módon meg támadta a' Frantziákat, és a' gyalogság is oda érkezvén, mindenfélől vissza szoritották őket. Ugyan akkor ütött *Koburg* hertzeg Gen. Májor is az ellenségre *Jeumont* közt, meg némitotta ágyúit, és minekutánna Gróf *Latour* F. M. Lájtinántal öszve tsatolta volna magát, nyakra före el futottak a' Frantziák, és nemtsak tábori helyeket, hanem minden tábori eleségeiket és eszközeiket is oda hagyták. Tsak hamar azután el hagyták az *Oneucsi* erdőkön lévő tetőket is, kiknek utánok eredvén Gr. *Hadick* Blankenstein huzár regementének Obestere, egy escadron huzárral, és egy osztály *Klebeck* regementebeli gyalogsággal, sokakat a' földre terített közzülök, a' melly tsatazásban *Medvey* kapitány, *Freythofer*, *Des-sóffi*, és *Laurensovich* hadnagyok *Blankenstein* huzár regementéből igen jelesen viselték magokat. Fülébe menvén a' többi Frantziáknak ez a' történet, nagy számmal és sok ágyúkkal mentenek el széledett társaiknak segítségekre, de ezek sem vóltak amazoknál szerentsésebbek, mivel *Mayer* ártilleria fő hadnagy olly derekasan tüzelt ellenek 4 tizenkét fontos ágyúiból, hogy ök is kéntelenek vóltak vissza futni. Ismét 3000 mentek *Koburg* G. Májor ellen, de ekkor sem vihettek semmit is végbe, mivel Gr. *Hadick* Obester, *Cérfontaine* nevű helységbe, a' mellybe t. i. vonták magokat a' Frantziák, egy compánia Horvátokat, és hat tüzg huzárokat küldvén, rész szerént le vagdaltatta, rész szerént széllyel üzté. Ezen utolsó tsatában a' *Blankenstein* huzár regementéből *Görgei* kapitánnyal égyütt 13 vesztették el életüket, 19 kaptanak sebet, kik között *Slávy* kapitány, és Gr. *Nádasdi* hadnagy is vóltanak, *Kornelli* fő hadnagy pedig, a' ki hasonlóképpen sebet kapott, fogságba esett. Az ellenség közzül 400 estek el, és 3 tilzt, 72 köz emberek vitettek fogságra.

Báró *Sckendorf* Obester kórmányára bizat-
tatott colonné is szerentsésen végbe vitte a' re-
bizatott dolgot, és valamint más colonnék, úgy
ez is sok Frantzia vért ontott ki. Részünkről
mind öfzve 46 ember, és 33 ló veszett el; 135
ember, és 25 ló kapott sebet; 27 ember, és 8 ló
esett fogságba. Nyertünk 11 ágyút, és 15 labo-
ri eszközös szekeret, fogtunk el 300 Frantziát,
kik közzül leg alább 1000 a' tsata piazton ma-
radtak.

További jelentésében azt írja *Koburg* herceg
a' hadi Cancelláriának, hogy Oct. 6 dik és 7 dik
napjain eggynehány izben ki ütöttek a' *Mobözi*
Frantziák Gr. *Collorédó Ventzel* hadi tármester
kórmánnya alatt lévő seregekre; hanem mind két
napon vissza ütték őket a' Cs. K. vitézek, neveze-
tesen a' Magyar Granatérosok és herceg *Eszter-
házi Antal* regementének egy osztálya. Még is
mindaztal ismét próbát tettek a' Frantziák, és
hogy Bányáinknak hevével el kerülhessék a' *Sambre*
vize mellett mentenek a' Cs. K. seregeknek bal
szárnya elca; de itten is meg mutatták a' Magyar
Granatérosok, hogy nem mungyárt ijjednek meg
önnön árnyékoktól, a' nevezett regementnek fő
Strázsamestere *Bidesküti* úr eggy agyúval és 2
compánia Granatérosokkal eleikbe ment, és nem-
tsak meg akadályoztatta őket szándékjokban, ha-
nem ennekfelette egész sántzokig vissza üzte őket.
Közzülök több esett el 200-nál, és ha több nem,
kevesebb nem kapott sebet. Részünkről 25 em-
ber, és 12 ló veszett el; 99 ember és 5 ló sebesi-
tetett meg, és 7 ember fogattatott el. Az el es-
tek között voltanak *Sankabank* all hadnagy, B.
Splényi Gábor granatérossaitól, Gróf *Turpin* all
hadnagy herceg *Eszterházi Antal* regementétől,
és egy batallion Chirurgus, a' harmadik ártille-
ria regementől. Igen jelesen viselték magokat
ezen alkalmatossággal *Funk* Gen. Májor, *Szabó*
fő Strázsamester, és *Kulnay* fő hadnagy az ár-
tilleriától; nem különben Gr. *Dietrichstein* Obrist.

Lájinát, és *Orlandini* 's *Dedovich* kapitányok az *Ingenieur corpustól*. Valamint más történetekben, úgy ebben is jeles próbáit adták hadi tudományoknak *Gr. Sinzendorf*, *Bideskúti*, és *Gr. Hohenfeld* fő Strázsamesterek, az első a' *Mahony* vadász seregtől, a' két utolsó pedig a' hertzeg *Eszterházi Antal* regementétől.

Minekutánna az ellenség ekként tábor helyére vissza nyomattatott, és seregeink előbbi tanújaira vissza tértenek volna, Oct. 7-dik napjáig tsendesség vala. Hanem ekkor reggeli 7 órakor, mintegy 5000 főből álló Frantzia gyalogság újjobbra a' *Sambre* vize felé masirozott. A' *Bideskúti* úr granatéros batallionnya, mellynek már annakelőtte meg parantsóltatott, hogy mihelyt ellenséget vejénd észre, mingyárt masirozzon balról a' *Sambréhez*, leg ottan a' rendelt helyre topant, melly miatt lehetetlen vólt az ellenségnek akadály nélkül elébb menni. Azonban egy 1500 főből álló Frantzia osztály *Gr. Latour* regementének ör álló helyére bukkánván, nagyon megsalatkozott, és közikbe vágván az említett dragonyosok, kéntelen vólt hátat vetni, 's a' közel lévő tserjébe venni magát. De itten sem lehetett bátorságosan, mivel mind a' vadász katonák, mind a' granatérosok által keményen üzettek, és minekutánna 4 tizenkét fontos ágyút lögzeltetett volna reájok *Gr. Coloredó* hadi tármester, rendeletlenségbe estek, és nyakra főre vissza futottak sántzaikba. Gondolni lehet, hogy nem minnyájan tértek oda vissza, a' honnan eljöttek, 300 nál többen ölettettek meg közzülk, és tsak nem két annyin kaptanak sebet, a' kik között az el fogattaknak vallás tételek szerént, egy Frantzia Generál is vólt. Ezen történetben is vitézi módon viselték magokat *Funch* Gen. Major, *Bideskúti* fő Strázsamester, *Weisenwolf* kapitány *Sztárai* -- *Pers* és *Wurtzel* *Gyulay* *Sámuel* -- *Tóke* fő hadnagy *Eszterházi Antal* -- *Zmeskál* hadnagy, és *Kotsi* adjutáns *Ferdinánd* fő hertzeg regementeitől. Részünkről 3 ember esett el, 62

kapott sebet, 18 fogattatott el. A' sebbe estek között nagyon ama sok hadi próbákon által ment *Baleshíti* fő Strázsamester úr is.

B. *Alvintzi* F. M. Lájtinántnak, *Koburg* herczeg F. Marsalhoz *Meninből* küldött tudósítása szerint Oct. 7-ik napján az ellenség meg vizsgálásira ki küldetvén *Boros* Gen. Májor, három lakozóra oltotta fel könnyű seregeit, melyeknek kezeje semmit sem látott; ellenben az harmadik, melyet maga vezérelt *Vantonda*, 100 foból álló Frantsziaságra, a' kik szinte zsákmányra mentenek oda, ki bukkant, kik közül eggyenéhányat le szabadnak, eggyenéhányat el fogtak buzáraja.

Koburg herczeg F. Marsalnak a' *Yorki* herczeggel tett meg egygyezése szerént, Gr. *Erbach* F. M. Lájtinánt *Meninben* fog maradni eggyenéhány *Austriai*, és *flannóverai* seregekkel; két *Hessiai* batallion a' *Yorki* őrizethez fog tsatolítani; maga a' *Yorki* herczeg kormánya alatt lévő seregei *Chyzoingban* telepedik le; az eddig ott tanyázott G. Májor *Kray* pedig *Orchiesön* és *Marchienneshe* megyen őrizetre. Majd el válik, ha véghez viheti é, avagy nem?

Bizonyosnak lenni mondatik, hogy *Jourdan* Frantzia General, a' ki *Houchard* helyett tétett az északi Frantzia seregeknek fő kormányzójává, 20000 emberrel indult ki *Gavarellai* fő quártélyából Oct. 6 dik napján olly fel tétettel, hogy *Peronnéban* 10000 emberrel öregbitvén sereget, *Mobözsnek* ostrom alól való fel oldozására mennyen.

B. *Werkheim* F. M. Lájtinánt, a' ki *Englefontainéban* táborozik, Oct. 8-dik napján *Femy* felé egy escadron *Uhlanusokat*, *Cambroy* felé pedig egy escadron Császár regimentéből való huszárokat küldött. Amazok senkit sem láttak; ezek pedig Gr. *Gvadáni* kapitány vezérlése alatt *Chauvoit* nevű falunál 200 Frantzia huszárokra bukkantanak, a' kik minekutánna eggyenéhány le szab-

daltatott volna közzülök, *Chambrayba* visszafutottak. A' nevezett kapitány nagyon ditséri *Genzsi* fő hadnagynak, a' ki t. i. az avant-gárdát vezérelte vitéz maga viseletét.

Az eddig elő beszélt hadi történetekhez képest, igen nevezetes, a' mi a' *Raynán* túl Gróf *Wurmser* lovas hadi vezér kormánya alatt történt. Azon *Weisenburgi* Frantzia lineát, melyet nemcsak magok a' Frantziák, hanem mások is csak nem egézőlen győzhetetlennek lenni tartottanak, e' folyó hónapnak 13-ik napján meggyőzte, 's által rontotta a' nevezett hadi vezér, mellynek örvendetes hírével múlt pénteken érkezett ide *Károly* fő herczeg regementebeli fő hadnagy *Gr. Kahlenberg*. Ennek a' Frantzia lineának le irását harmadik postával ennekelőtte közöltük ugyan érd. olvasóinkal; de mivel a' szemmel látott dolognak mindenkor nagyobb ereje van a' tsupa képzelődésnél; szükségesnek lenni itéltük azt azon módon, mellyen a' *Régensburgi* közönséges levelek elő adták, le írni.

Lauterburg.

Fr. Tábor.

Weisenburg.

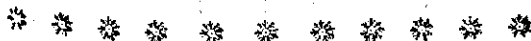
ΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛ ΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛΛ

óltalom, bástyák.

V — V — V — V — V

kettős palánkos sántz.

a' *Lauter* folyó vize.

Bé. vágatott Erdő.

Minekutánna minden szükséges kézűleteket meg tétetett volna Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér, Octob. 13 dikán reggeli ötödfél órakor meg támadták a' Cs. K. seregek a' nevezeit és le itt győzhetetlen lineát, és fél óra alatt, melly tsak nem lehetetlenségek lenni láttatik, el foglalták azt, nem ágyú golyóbisokkal, hanem tsupán bajonéttokkal, 30 battériából a' Frantziákat ki űzték, 40 ágyúkat, és minden tábori magazinumakat, és hadi eszközeiket el foglalták, következőképpen egészlen semmivé tették az ellenségnek eddig tett öröklődéseit. Nem kevés segítségére volt e' szerentsés történetnek eszközlésében *Waldeck* hertzeg, a' ki már annakelőtte egynéhány ezer emberrel *Rastadnál* a' *Raydnán* által mevéen, úgy helyhezette 's vitte seregeit, hogyha a' Frantziák állhatatosak lettek volna a' *Weisenburgi* lineának védelmezésében, bizonyosan két tűz közé szorítottak, és olly környűlállások közzé tétettek volna, mellyekben, vagy mind egy lábíg fel kellett volna magokat adni, vagy mind egy lábíg el veszni. Ezen ditsösséges győzedelemnek le irását továbbra halasztotta Gróf *Wurmser* lovas hadi vezér, mellyet mihelyt meg nyerhetünk, el nem mulattjuk érdem. olvasóinkal közleni.

Éppen most olvassuk egy közönséges levélből, hogy rész szerént a' *Weisenburgi* lineán túl, rész szerént a' futásban 9000 Frantziák estenek el, 2200 fogattattak el, és 110 ágyút nyertenek a' győzedelmes Cs. K. seregek.